

De ontwikkeling van de elektriciteits- en aardgasmarkten in België

Jaar 2010

Persbericht

Samenwerking tussen de vier Belgische energieregulators

Jaarlijks publiceren de vier regulators een statistisch overzicht van de elektriciteits- en aardgasmarkten in België. Het doel van deze publicatie blijft sinds de eerste publicatie in april 2005 onveranderd: de regulators willen **de ontwikkeling van de mededinging** opvolgen aan de hand van een gezamenlijk **transparant** document met **uniforme en consistente statistieken** over de energiemarkt in België en in de drie gewesten.

Markante gebeurtenissen van het afgelopen jaar

Wat de ontwikkeling van de Belgische energiemarkt betreft, was 2010 een jaar waarin de herstructureringen ten gevolge van overnames en fusies uit het verleden verder uitgediept en geconsolideerd werden. Onder meer de **fusie van Suez en Gaz de France**, hoewel reeds in 2006 aangekondigd, lag aan de basis van ontwikkelingen die vorig jaar verder een effect hadden op de markt.

Er was vooreerst een rechtstreeks gevolg van de fusie, voortvloeiend uit de overname van Distrigas door het Italiaanse ENI: de portefeuilles worden herschikt en beide groepen beconcurreren elkaar op de Belgische gasmarkt.

Daarnaast was de aankondiging van de overname van International Power door de groep GDF Suez de aanleiding voor de verkoop van de participatie van GDF Suez in T-Power, de eigenaar van een gastookte centrale op de site van Tessenderlo Chemie.

Ook werd bij wet bepaald dat leveranciers of de met hen verbonden ondernemingen niet meer dan 24,99 % van het kapitaal of van de stemgerechtigde aandelen van een beheerder van een vervoersinfrastructuur mogen bezitten. Als gevolg hiervan werd de groep GDF Suez verplicht om ten laatste op 31 december 2009 ten minste 13,51 % van haar deelneming in Fluxys af te staan. Aansluitend hebben GDF Suez en Publigas in maart 2010 een akkoord gesloten over de overdracht aan Publigas van de volledige deelneming van Electrabel in Fluxys (38,5 %). De transactie vond plaats op 5 mei 2010. Naar aanleiding van deze transactie bedraagt de deelneming van Publigas in Fluxys 89,97 % terwijl de groep GDF Suez volledig verdwenen is uit het kapitaal van Fluxys.

Dit akkoord voorzorg eveneens in de overdracht naar Fluxys van de deelneming van 6,8 % van de groep GDF Suez in Fluxys LNG. Sinds 5 mei 2010 is Fluxys LNG hierdoor voor 100 % een dochteronderneming van Fluxys geworden.

Ook de overname door het Franse EDF van SPE, de tweede elektriciteitsproducent van het land, vindt zijn oorsprong in het ontstaan van GDF Suez. Na de goedkeuring onder voorwaarden door de Europese Commissie op 12 november 2009, heeft EDF eind september aangekondigd dat vanaf oktober 2010 SPE de commerciële activiteiten van EDF Belgium zou overnemen, waardoor de merknaam EDF zou verdwijnen. Aansluitend besliste de groep de lopende leveringsvergunningen niet te verlengen. De participatie van SPE in de kerncentrale Tihange 1 maakt geen deel uit van het akkoord en blijft in handen van EDF.

In september 2010 liet het Zweedse Vattenfall dat sedert 1 juli 2009 eigenaar is van Nuon weten dat het zich wou focussen op zijn kernmarkten en dat de Belgische markt daar niet toe behoorde. Onder meer de beslissing om een elektrische centrale met een vermogen van 350 MW te bouwen in Manage werd voor onbepaalde tijd uitgesteld.

Het Belgische productiepark aangesloten op het net van Elia onderging in 2010 enkele wijzigingen: er werd 545 MW aan productiecapaciteit uit dienst genomen en 704 MW aan bijkomende productiecapaciteit in dienst genomen. Naast een reeks nieuwe WKK-eenheden en de indienstname van de centrale van Knippegroen werd op twee kerneenheden in Doel een vermogensverhoging gerealiseerd. Bovendien heeft Belwind 55 offshore windmolens van 3 MVA in dienst genomen tijdens het tweede semester van 2010.

De Belgische elektriciteits- en aardgasmarkt

In 2010 steeg het totale **aardgas**verbruik¹ in België tot 215,3 TWh, een toename met +10,9% tegenover het verbruik in 2009 (194,2 TWh). Deze stijging vloeit enerzijds voort uit een aanzienlijke stijging van het verbruik van de eindafnemers aangesloten op de distributienetten (+ 15,5%) en van het verbruik van de industriële afnemers (+ 19,7 %), en anderzijds uit een beperkte daling van het verbruik voor de productie van elektriciteit (en de productie van warmte) (- 0,3 %). Hierbij dient opgemerkt te worden dat het aardgasverbruik in 2008 en 2009 onder druk stond ten gevolge van de economische crisis.

In 2010 begonnen vier nieuwe spelers met activiteiten op de groothandelsmarkt voor aardgas², met name Electrabel, RWE Energy Nederland, wier activiteiten in de loop van het jaar werden overgenomen door de dochtermaatschappij RWE Energy Belgium, Vattenfall Energy Trading Netherlands en E.ON Energy Trading, zodat in 2010 in totaal 14 leveringsondernemingen actief waren op de Belgische groothandelsmarkt. Het aandeel van ENI (Distrigas) op de vervoersmarkt daalde sterk in 2010 en bedraagt 52,1 %. Deze vermindering komt overeen met -17,9 procentpunten, met andere woorden de grootste daling sinds de vrijmaking van de markt. GDF Suez versterkt zijn positie als tweede grootste shipper op de markt (+ 5,9 procentpunten) en behaalt samen met dochteronderneming Electrabel (zelf goed voor 8,9 %) 27,1 %. EDF Belgium blijft met dochteronderneming SPE (Luminus) vooruitgang boeken. Samen (EDF Belgium + SPE) heeft de onderneming een marktaandeel van 9,9 %. Wingas verliest 1,1 procentpunten en heeft een marktaandeel net onder 5 % (4,9 %). Statoil volgt deze trend in 2010 (-0,2 procentpunten ten opzichte van 2009) tot 1,7 %. Lampiris behaalt een marktaandeel van 1,2 %. Bij de andere nieuwkomers van 2010 heeft Vattenfall Energy Trading Netherlands een marktaandeel van 0,72 %. Het marktaandeel van RWE (via de nieuwkomer RWE Energy Belgium en RWE Supply & Trading Netherlands) bedraagt 1,1 %. De groep E.ON (via E.ON Energy Trading, die midden 2010 haar overbrengingsactiviteiten heeft opgestart, en E.ON Belgium), behaalt een marktaandeel van 0,74 %.

Op groepsniveau zijn de marktverhoudingen voor de top 3 van de groothandelsmarkt voor aardgas als volgt: de groep ENI (Distrigas) bekleedt de eerste plaats met een marktaandeel van 52,1 %, gevolgd door GDF Suez (GDF Suez zelf, Electrabel en Electrabel Customer Solutions(ECS)) met 27,1 % en op de derde plaats de groep EDF (EDF Belgium, SPE, Luminus) met 9,9 %.

Op nationaal niveau blijft de activiteit op de gasbeurs APX Gas ZEE erg beperkt: in 2010 werden er 75 transacties geregistreerd. Deze vaststelling houdt ook in dat de OTC-handel op de hub van Zeebrugge het centrale element van de handel in België blijft. Hoewel het totale verhandelde volume op deze hub in 2010 hetzelfde niveau bereikte als in 2009, kon een aanzienlijke stijging van de liquiditeit worden vastgesteld. De Churn factor, of verhouding van het verhandeld volume ten opzichte van het fysisch vervoersniveau, stijgt hierbij voor het eerst tot boven het cijfer 10. Bovendien ondergaan de nieuwe evoluties inzake regulering van de hubs en de beurzen een versnelling. In deze context heeft de CREG een vooraanstaande rol gespeeld bij de opstelling van het verslag ERGEG 2010 betreffende de monitoring van de aardgashubs. Zij heeft eveneens het voorstel van de Europese Commissie voor een nieuwe Europese verordening over de integriteit en de transparantie van de energiemarkt (REMIT) van dichtbij gevolgd.

Op het einde van 2010 bezat Electrabel nog steeds een heel groot aandeel (72 %) van de totale geïnstalleerde productiecapaciteit voor **elektriciteit**, hoewel zij haar aandeel zag verkleinen in 2009 en 2010. De tweede belangrijkste speler is SPE/EDF Belgium, met een aandeel van 15 % in productiecapaciteit. De derde speler in België is het Duitse E.ON, dat 9 % van de productiecapaciteit heeft verworven via een swap met Electrabel begin november 2009. De HHI, een vaak gebruikte concentratie-index, blijft heel hoog in 2010 met een waarde van 5.500. Ter vergelijking: een markt wordt als sterk geconcentreerd beschouwd wanneer de HHI gelijk is aan of hoger is dan 2000. Op 29 november 2010 meldde GDF Suez haar verwerving van controle over International Power bij de

¹ Hierbij dient opgemerkt te worden dat de evaluatie gebaseerd is op cijfers die betrekking hebben op de shipping activiteiten op het vervoersnet, zoals deze zijn meegedeeld door de vervoersnetbeheerder.

² zelfde opmerking als 1

LE REGULATEUR BRUXELLOIS POUR L'ENERGIE
DE BRUSSELSE REGULATOR VOOR ENERGIE

Vlaamse Regulator van de
Elektriciteits- en Gasmarkt

Europese Commissie aan. De CREG uitte een reeks kritische bedenkingen met betrekking tot deze concentratie. Op 31 december 2010 had de Europese Commissie zich hierover nog niet uitgesproken.

Op 9 november 2010 werd de trilaterale markt (Frankrijk, België, Nederland) gekoppeld aan de Duitse elektriciteitsmarkt. Die koppeling, de CWE-koppeling genoemd, werd gelijktijdig gekoppeld aan de Scandinavische markt via een andere methode. Daardoor convergeerden de prijzen in de vier landen van de CWE-regio in november en december. In 2010 werd een grotere prijsconvergentie vastgesteld op deze beurzen tegenover de voorgaande jaren. Er moet echter worden opgemerkt dat 2009 en in mindere mate 2010, op economisch vlak crisisjaren waren, wat een deel van de prijsconvergentie zou kunnen verklaren.

Na in 2009, voor de eerste keer sinds de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt, op jaarbasis netto elektrische energie te hebben uitgevoerd, heeft België in 2010 opnieuw op jaarbasis elektriciteit ingevoerd, ook al gebeurde het slechts met mondjesmaat. De netto fysische invoer bedroeg in 2010 ongeveer 0,55 TWh, terwijl de netto-uitvoer in 2009 1,8 TWh bedroeg.

Verder kan nog gemeld worden dat 13 ondernemingen houder waren van een **federale leveringsvergunning** elektriciteit (stand 31 december 2010), terwijl het aantal vergunningshouders voor aardgas 29 bedroeg.

De gewestelijke elektriciteits- en aardgasmarkten

Leveringsvergunningen

In de loop van 2010 werd door de drie gewestelijke regulatoren (Brugel, CWaPE en VREG) een verhoogde interesse om toe te treden tot de respectievelijke energiemarkten vastgesteld. Verschillende Belgische en Europese spelers toonden interesse, maar het kwam niet in alle gevallen tot het indienen van een dossier tot aanvraag van leveringsvergunning. Kandidaat leveranciers die uiteindelijk de stap zetten om een vergunning aan te vragen in 1 gewest doen of deden dit vaak ook in de andere gewesten of federaal om tot een grotere afzetmarkt te komen. Hiervoor moesten verschillende vergunningen aangevraagd worden.

In 2010 verkregen Enovos Luxembourg SA, Natgas AG, Statoil ASA, Gas Natural Europe SAS, Energy Logistics & Services GmbH, Gazprom Marketing and Trading Ltd en ExxonMobil Gas Marketing Europe Ltd een (of meer) vergunning(en) voor de levering van aardgas.³ Voor elektriciteit werd(en) een (of meer) vergunning(en) toegekend aan Enovos Luxembourg SA, Pfalzerwerke AG, Elexys NV en Electrawinds Distributie NV. De partijen die over gingen tot inlevering van hun vergunning beleverden geen of een zeer klein aantal afnemers. In het geval van EDF Belgium NV werd de klantenportefeuille geïntegreerd bij SPE NV waardoor de leveringsvergunning haar nut verloor.

Interessant voor de markt is dat ook partijen met (groene) productiecapaciteit zich op de leveringsmarkt van elektriciteit aandienen. De sterke internationalisering wordt verder doorgetrokken. Een aantal grote Europese spelers bevindt zich momenteel op de regionale markten, al dan niet via dochterondernemingen, en dit zowel op de elektriciteits- als op de aardgasmarkt. Maar net zoals de kleinere nieuwe spelers beperkt hun activiteit zich momenteel vaak tot het aanbieden aan beperkte, specifieke klantensegmenten. Toch zijn er signalen dat de wil wel degelijk bestaat om grootschaliger te gaan aanbieden indien er geen onvoorziene marktbelemmeringen opduiken.

Noteer ten slotte, in het Waalse Gewest, de toekenning van een eerste leveringsvergunning voor gas afkomstig uit hernieuwbare energiebronnen bij Bioénergie Libramont. Ook al wordt het door deze vennootschap geleverde gas niet vervoerd langs het aardgasnet, toch heeft het wettelijke kader in het Waalse gewest in 2010 een significante vooruitgang gemaakt: het is voortaan mogelijk biogas in het net te injecteren en evenredig daarmee verhandelbare waarborgen van oorsprong te verkrijgen.

Op 31 december 2010 waren er in Vlaanderen 19 vergunningshouders voor aardgas (waarvan 11 actief leverden) en 24 vergunningshouders voor elektriciteit (waarvan 16 actief leverden). In het Waalse gewest waren er 15 voor gas en 20 voor elektriciteit; van deze laatste hebben er 2 een vergunning gekregen in 2010 (ELEXYS NV en VERDESIS NV) en 7 zijn momenteel houder van een « beperkte » vergunning voor een bepaald vermogen of een bepaald aantal afnemers. In 2010 verstreekte BRUGEL, de Brusselse energieregulator, een gunstig advies voor de aanvragen van een leveringsvergunning van Pfalzerwerke AG voor elektriciteit en van Gas Natural Europe SAS voor gas. De Brusselse consument heeft momenteel de keuze tussen 15 elektriciteitsleveranciers en 13 aardgasleveranciers.

Marktaandeelen op basis van volume en aantal toegangspunten

De **concentratiegraad** van de markt daalt licht, maar deze blijft nog ver verwijderd van een echt competitieve markt. In de drie regio's blijven de groep Electrabel (met Electrabel Customer Solutions⁴ NV/Electrabel NV/GDF SUEZ NV) en SPE NV (EDF Belgium NV) de belangrijkste leveranciers.

³ Voor al deze partijen werd eerst een federale leveringsvergunning bekomen waarna in 1 of meer gewesten de aanvraag tot leveringsvergunning werd gestart of reeds is afgerond.

⁴ Hierna gebruiken we de afkorting ECS voor Electrabel Customer Solutions.

In Vlaanderen en Wallonië daalt op de **aardgas**markt het marktaandeel (op basis van volume) van de grootste speler ECS NV maar stijgt het marktaandeel van SPE NV door onder meer de integratie van de klanten van EDF Belgium NV. De globale concentratiegraad blijft dus hoog maar er is wel een positieve evolutie vast te stellen. De Belgische top 3 (ECS NV/Electrabel NV/GDF Suez, SPE NV en Distrigas NV) is goed voor 86% van het geleverde volume op het distributienet. In Vlaanderen ligt dit zelfs nog iets hoger, in Wallonië iets lager (80%). Dit heeft te maken met een nieuwe, niet historische speler die in Wallonië Distrigas NV (historische speler) inhaalt.

Globaal gezien slagen niet historische spelers er in om hun marktaandeel te behouden of te verhogen maar in absolute termen is dit nog onvoldoende om een zeer grote invloed op de globale concentratiegraad te hebben. De prestaties van Lampiris in Wallonië en in mindere mate in Vlaanderen zorgen wel voor een positieve evolutie. Op basis van aantal toegangspunten kan voor aardgas tot dezelfde conclusie gekomen worden. ECS, SPE en Nuon blijven samen de Vlaamse markt aanvoeren met een marktaandeel van meer dan 91%. Distrigas, dat voornamelijk grote volumes aan een beperkt aantal klanten aanbiedt, speelt hier qua marktaandeel een kleinere rol. In Wallonië, daarentegen, is de volgorde van deze top 3 anders, aangezien Lampiris op de derde plaats staat met 6,8% marktaandeel en de drie samen 88% van de afnemers tellen. Nuon en Essent volgen met meer dan 4% elk.

Voor **elektriciteit** daalt in Vlaanderen eveneens het marktaandeel (op basis van volume) van de grootste speler (ECS NV) terwijl het marktaandeel van SPE NV, onder meer door de integratie van de klanten van EDF NV, stijgt. Ook Nuon NV, dat op vlak van elektriciteitslevering nummer 3 op de markt is, wist in 2010 zijn marktaandeel te verhogen. Een aantal nieuwe spelers weten te consolideren of te stijgen maar een aantal spelers moet terrein prijs geven. In termen van volume blijft de groep, Electrabel in Wallonië de grootste leverancier; zoals in Vlaanderen verzekert SPE zich van de 2de plaats, a fortiori door de overname, in het 4de kwartaal 2010, van het klantenbestand van EDF. De door het vertrek van deze laatste vrijgekomen 3de plaats wordt nu bezet door ESSENT. Dit klassement blijft tevens hetzelfde in termen van bediende afnemers. Vóór de vrijmaking was er in het Brussels Gewest, in tegenstelling tot de twee andere Gewesten van het land, slechts één historische leverancier (ECS NV). Sedertdien heeft deze historische leverancier voortdurend achteruitgang geboekt, in 2010 zelfs nog in sterkere mate, ondanks een lichte toename (1%) van het aantal leveringspunten in het Gewest ten opzichte van 2009¹. Qua aantal leveringspunten zijn de marktaandelen van de historische leverancier voor de professionele afnemers gedaald tot onder de grens van 79% voor elektriciteit en onder de grens van 78% voor gas. Voor de residentiële afnemers zijn de marktaandelen van de historische leverancier eind 2010 eveneens gedaald tot 90,56% (elektriciteit) en 89,35% (gas).

Alle afnemers in beschouwing genomen blijven Lampiris NV en Nuon Belgium NV zowel voor elektriciteit als voor gas de leveranciers met het grootste marktaandeel na de historische leverancier.

In het Waalse Gewest blijft op de elektriciteitsmarkt het aantal afnemers dat actief voor een bepaalde leverancier heeft gekozen verder toenemen, tot meer dan 71 %. In Vlaanderen blijft dit percentage stabiel rond de 85%. Het aantal actieve afnemers in het Brussels Gewest neemt voortdurend toe, zowel voor gas als voor elektriciteit. Respectievelijk 65,3% en 62,75% van de Brusselse consumenten is actief op de gas- en de elektriciteitsmarkt. Er moet wel rekening gehouden worden met een verschillend tijdstip in vrijmaking tussen de verschillende gewesten. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is pas sinds 2007 volledig vrijgemaakt, net als het residentiële segment in Wallonië. In Vlaanderen was dit al enkele jaren eerder (juli 2003) het geval.

In het **residentiële** aardgassegment (op het distributienet) is de concentratie op basis van volume groter dan in het **niet-residentiële** segment, maar dit is vooral onder invloed van Distrigas NV. Als we kijken naar het residentiële elektriciteitssegment (op het distributienet) dan is dit omgekeerd. Grote afnemers blijken voor grotere volumes meer gebonden te zijn aan enkele grote spelers. Er is sprake van een grotere concentratie in het niet-residentiële segment.

Specifiek voor Vlaanderen is het hoge niveau van het marktaandeel van de netbeheerders, in hun rol van sociale leverancier, zowel voor elektriciteit als voor aardgas. Er werd ten opzichte van 2009 een

lichte stijging opgetekend. Naar marktaandeel op vlak van aantal toegangspunten is de netbeheerder de vierde grootste leverancier.

Evolutie van het verbruik

Het **aardgas**verbruik via het Vlaamse distributienet neemt met 16% toe ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door de klimatologische omstandigheden (sterke toename van het aantal graaddagen). De toegenomen economische activiteit en het groeiend aantal aardgasaansluitingen kunnen ook een beperkte bijdrage geleverd hebben. Met 67.678 GWh ligt dit volume aanzienlijk hoger dan in 2008 en 2009 toen de 59.000 GWh niet werd overschreden. Het is voornamelijk het residentiële segment (18%) en de grootste professionele verbruikers op het distributienet die bijdragen tot deze stijging.

Logischerwijze is dezelfde tendens waar te nemen in Wallonië, waar een stijging van het verbruik met 14,5% werd vastgesteld op de distributienetten. De residentiële sector zag zijn verbruik toenemen met 15%. In het totaal vervoerden de distributienetten 21.841 GWh tegen 19.079 GWh vorig jaar.

Het globale aardgasverbruik in het Brussels gewest bedraagt 11.690 GWh. Het totale gasverbruik is met ongeveer 12,5% toegenomen. Deze stijging van het verbruik is zoals in de overige Gewesten te wijten aan de weersomstandigheden.

Het **elektriciteits**verbruik via het Vlaamse distributienet ligt met 39.274 GWh boven het niveau van vorig jaar (38.367 GWh) maar ligt nog steeds onder het niveau van 2008, toen een volume van 40.211 GWh over het distributienet werd geleverd. Alle verschillende segmenten dragen in eenzelfde mate bij tot deze stijging.

In Wallonië valt in vergelijking met 2009 ook een stijging van het elektriciteitsverbruik te noteren; de totale levering (23 490 GWh) steeg met 5,1 %; de stijging is groter op de transmissienetten (8 579 GWh / + 5,4 %) dan op de distributienetten (16 127 GWh / + 3,5 %); op deze laatste is de stijging praktisch evenwaardig bij de residentiële afnemers (+3,6 %) als bij de professionele afnemers (+ 3,4 %).

Het globale elektriciteitsverbruik in het Brussels gewest bedraagt 5.814 GWh (exclusief netverlies). Voor elektriciteit vormt het verbruik van de professionele afnemers het grootste deel van het totale volume. De residentiële afnemers nemen in feite 24% van het globale verbruik voor elektriciteit en 47% voor gas voor hun rekening. Het totale volume aan geleverde elektriciteit in het Brussels Gewest blijft nog altijd vrij stabiel van het ene jaar tot het andere.

Gemiddeld ligt het **aardgasverbruik** (in 2010) per huishoudelijke afnemer rond op 20.500 kWh en voor elektriciteit rond 4.400 kWh. Dit zijn algemene gemiddeldes. Binnen de groep huishoudelijke afnemers bedraagt de groep die een elektriciteitsverbruik heeft dat lager is dan 600 kWh rond de 7,5%.

- Voor meer informatie over dit persbericht:

CREG: Laurent Jacquet, woordvoerder
+32 (0)2.289.76.90
laurent.jacquet@creg.be

VREG: André Pictoel, gedelegeerd bestuurder
+32 (0)2.553.13.79
andre.pictoel@vreg.be

CWape: Francis Ghigny, Président
+32 (0)81.33.08.13
cwape@cwape.be

BRUGEL: Pascal Misselyn
+32 (0)2.563.02.02
pmisselyn@brugel.be

De ontwikkeling van de elektriciteits- en aardgasmarkten in België

Jaar 2010

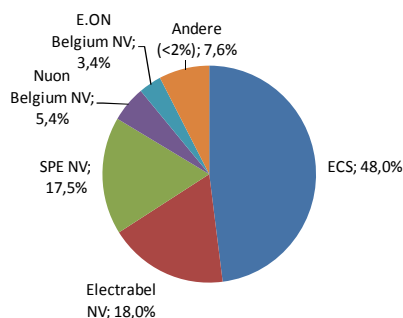
Marktstatistieken

I. MARKTAANDELEN VAN DE ACTIEVE ELEKTRICITEITSLEVERANCIERS OP BASIS VAN GELEVERDE ENERGIE ⁽¹⁾⁽²⁾

Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in België ⁽³⁾⁽⁴⁾ op basis van geleverde energie in 2010.	Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in het Vlaams Gewest ⁽⁴⁾⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2010.
<p>Totaal België: 75,78 TWh</p> <p>Andere leveranciers: Anode; Belpower International ; DB Energie ; E.ON Energy Trading ; Ecopower ; EDF Belgium ; Electrawinds Distributie ; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Endesa Energia; Eneco België ;Energie 2030 ; Essent Belgium ; Lampiris ; Nidera Handelscompagnie ; Octa+Energie ; Recybois ; RWE Supply & Trading ; Scholt Energy Control België ; Seva ; Tessenderlo Chemie; Wase Wind; Netbeheerders.</p>	<p>Vlaams Gewest: 46,31 TWh</p> <p>Andere leveranciers: Anode; Belpower International ; DB Energie ; E.ON Energy Trading ; Ecopower ; EDF Belgium ; Electrawinds Distributie ; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Eneco België ;Essent Belgium ; Lampiris ; Nidera Handelscompagnie ; Octa+Energie ; RWE Supply & Trading ; Scholt Energy Control België ; Wase Wind; Netbeheerders.</p>
<p>Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in het Waals Gewest⁽⁴⁾⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2010.</p>	<p>Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest⁽⁴⁾⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2010.</p>
<p>Waals Gewest: 23,49 TWh</p> <p>Andere leveranciers: Anode; Belpower International ; Endesa Energia; Eneco België ;Energie 2030 ; Octa+Energie ; Recybois ; Seva ; Verdesis; Netbeheerders.</p>	<p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 5,979 TWh</p> <p>Andere leveranciers: Belpower International ; E.ON Belgium ; EDF Belgium ; Eneco België ; Essent Belgium ; Octa+Energie ; Netbeheerder.</p>

Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers op het distributienet op basis van geleverde energie in 2010.

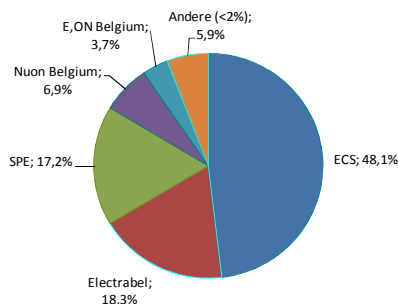
België Distributienetten en lokaal/regionaal transportnet: 63,78 TWh

Andere leveranciers: Anode; Belpower International ; DB Energie ; E.ON Energy Trading ; Ecopower ; EDF Belgium ; Electrawinds Distributie ; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Eneco België ;Energie 2030 ; Essent Belgium ; Lampiris ; Nidera Handelscompagnie ; Octa+Energie ; Recybois ; RWE Supply & Trading ; Scholt Energy Control België ; Seva ; Wase Wind; Netbeheerders.

Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers op het distributienet in het Vlaams Gewest⁽⁷⁾ op basis van geleverde energie in 2010.

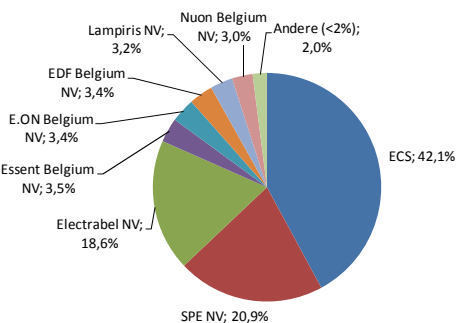
Vlaams Gewest – Distributienetten: 39,27 TWh

Andere leveranciers: Anode; Belpower International ; DB Energie ; E.ON Energy Trading ; Ecopower ; EDF Belgium ; Electrawinds Distributie ; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Eneco België ;Essent Belgium ; Lampiris ; Nidera Handelscompagnie ; Octa+Energie ; RWE Supply & Trading ; Scholt Energy Control België ; Wase Wind; Netbeheerders.

Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers op de distributienetten en het lokale transmissienet in het Waals Gewest⁽⁷⁾ op basis van geleverde energie in 2010.

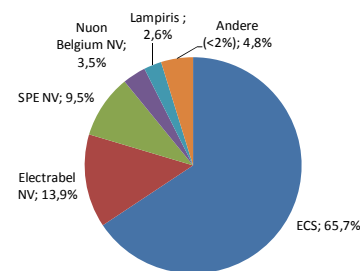
Waals Gewest – Distributienetten en lokaal transportnet: 18,52 TWh

Andere leveranciers: Anode; Belpower International ; Eneco België ;Energie 2030 ; Octa+Energie ; Recybois ; Seva ; Verdesis; Netbeheerders.

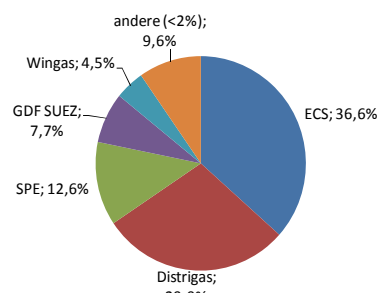
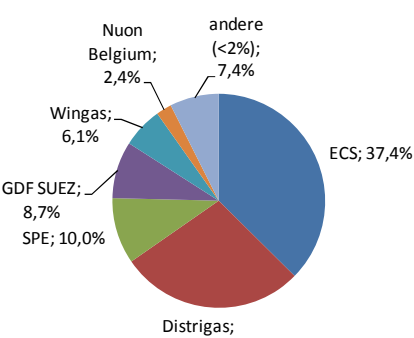
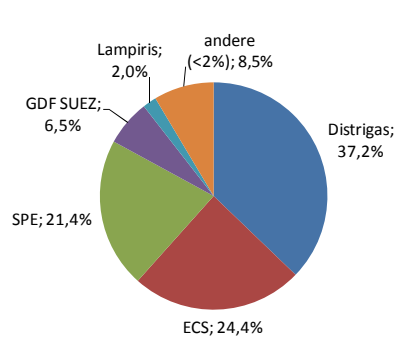
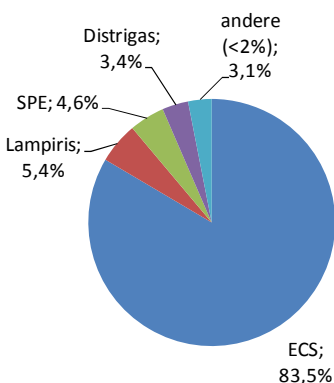
Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers op het distributienet en het regionale transmissienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest⁽⁷⁾ op basis van geleverde energie in 2010.

Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Distributienet en regionaal transportnet: 5,979 TWh

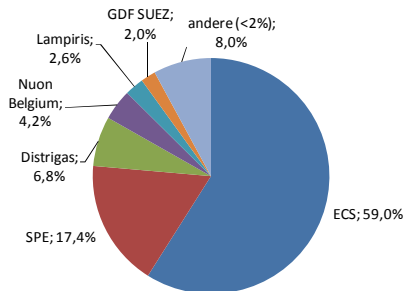
Andere leveranciers: Belpower International ; E.ON Belgium ; EDF Belgium ; Eneco België ; Essent Belgium ; Octa+Energie ; Netbeheerder.

II. MARKTAANDELEN VAN DE ACTIEVE AARDGASLEVERANCIERS OP BASIS VAN GELEVERDE ENERGIE ⁽¹⁾⁽²⁾

Marktaandeelen actieve aardgasleveranciers in België ⁽³⁾ op basis van geleverde energie in 2010.	Marktaandeelen actieve aardgasleveranciers in het Vlaams Gewest ⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2010.
<p>Totaal België : 215,3 TWh</p> <p>Andere leveranciers: Dong Energy Sales; E.ON Energy Trading ; E.ON Belgium ; EDF Belgium; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Eneco België ; Essent Belgium; Nuon Belgium ; RWE Energy Belgium ; RWE Supply & Trading Netherlands ; Lampiris; Nuon Belgium; Statoil; Netbeheerders.</p>	<p>Vlaams Gewest: 148,7 TWh</p> <p>Andere leveranciers: Dong Energy Sales; E.ON Energy Trading ; E.ON Belgium ; EDF Belgium; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Eneco België ; Essent Belgium; RWE Energy Belgium ; RWE Supply & Trading Netherlands ; Lampiris; Nuon Belgium; Statoil; Netbeheerders.</p>
Marktaandeelen actieve aardgasleveranciers in het Waals Gewest ⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2010.	Marktaandeelen actieve aardgasleveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ⁽⁵⁾ op basis van geleverde energie in 2010.
<p>Waals Gewest: 54,91 TWh</p> <p>Andere leveranciers: EDF Belgium; Eneco België; Essent Belgium; Nuon Belgium ; Octa+ Energie, RWE Energy Belgium; Statoil ; Wingas ;Netbeheerders.</p>	<p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 11,69 TWh</p> <p>Andere leveranciers: EDF Belgium; Eneco België; Essent Belgium; Octa+ Energie; Netbeheerder.</p>

Marktaandeel actieve aardgasleveranciers op het distributienet op basis van geleverde energie in 2010.

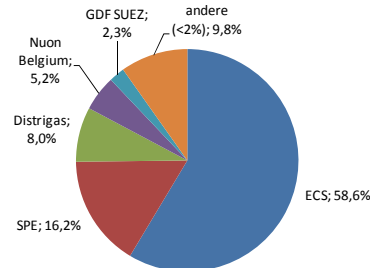
België Distributienetten: 101,2 TWh

Andere leveranciers : Dong Energy Sales; EDF Belgium; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Eneco België ; Essent Belgium; Lampiris; Wingas; Netbeheerders.

Marktaandeel actieve aardgasleveranciers op het distributienet in het Vlaams Gewest⁽⁷⁾ op basis van geleverde energie in 2010.

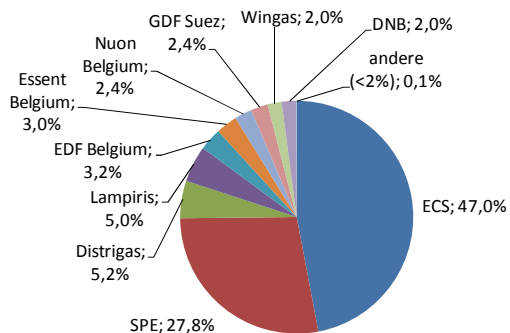
Vlaams Gewest - Distributienetten: 67,70 TWh

Andere leveranciers: Dong Energy Sales; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Eneco België; Essent Belgium; Lampiris; Wingas; Netbeheerders.

Marktaandeel actieve aardgasleveranciers op het distributienet in het Waals Gewest⁽⁷⁾ op basis van geleverde energie in 2010.

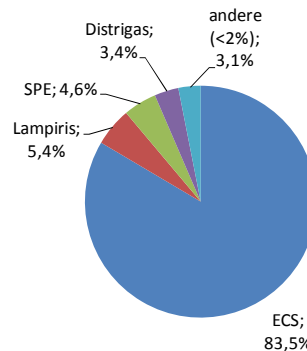
Waals Gewest - Distributienetten: 21,84 TWh

Andere Leveranciers: Eneco België; RWE Energy Belgium; Octa + Energie

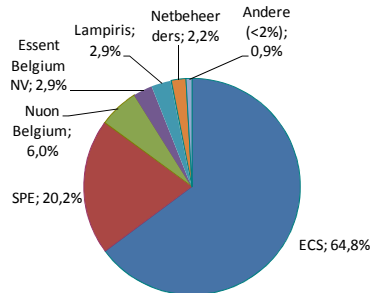
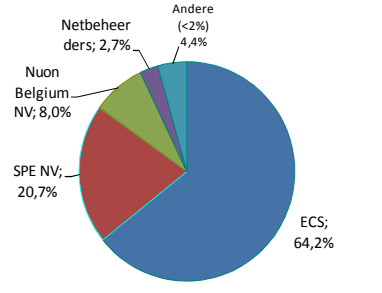
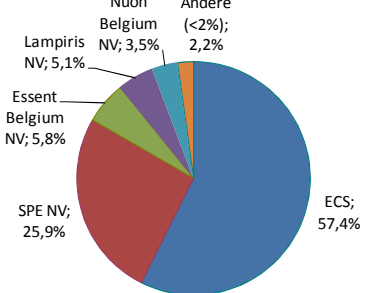
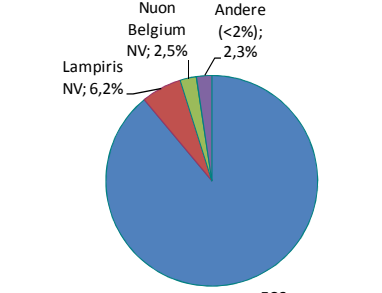
Marktaandeel actieve aardgasleveranciers op het distributienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest⁽⁷⁾ op basis van geleverde energie in 2010.

Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Distributienet: 11,69 TWh

Andere leveranciers: EDF Belgium; Eneco België; Essent Belgium; Octa+ Energie; Netbeheerder.

III. MARKTAANDELEN VAN DE ACTIEVE ELEKTRICITEITSLIVERANCIERS OP BASIS VAN HET AANTAL BELEVERDE TOEGANGSPUNTEN ⁽¹⁾⁽⁹⁾

Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in België ⁽⁷⁾ op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2010.	Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in het Vlaams Gewest ⁽⁷⁾ op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2010.
<p>Totaal België: 5.549.070 toegangspunten</p> <p>Andere leveranciers: Anode; Belpower International ; DB Energie ; E.ON Energy Trading ; E.ON Belgium ; Ecopower ; Electrabel ; Electrawinds Distributie ; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Eneco België ; Energie 2030 ; Endesa Energia SAU ; Nidera Handelscompagnie ; Octa+Energie ; Scholt Energy Control België ; Wase Wind; Netbeheerders.</p>	<p>Vlaams Gewest: 3.208.005 toegangspunten</p> <p>Andere leveranciers: Anode; Belpower International ; DB Energie ; E.ON Energy Trading ; E.ON Belgium ; Ecopower ; Electrabel ; Electrawinds Distributie ; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Eneco België ; Essent Belgium ; Lampiris ; Nidera Handelscompagnie ; Octa+Energie ; Scholt Energy Control België ; Wase Wind.</p>
Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in het Waals Gewest ⁽⁷⁾ op basis van het aantal toegangspunten op 1 december 2010.	Marktaandelen actieve elektriciteitsleveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ⁽⁷⁾ op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2010.
<p>Waals Gewest: 1.729.070 toegangspunten</p> <p>Andere leveranciers: Anode; Belpower International ; E.ON Belgium ; Electrabel ; Endesa Energia SAU ; Eneco België ; Energie 2030 ; Octa+Energie ; Netbeheerders.</p>	<p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 611.995 toegangspunten</p> <p>Andere leveranciers: Belpower International ; DB Energie ; E.ON Belgium ; E.ON Energy Sales ; Electrabel ; Eneco België ; Essent Belgium ; netbeheerder.</p>

IV. MARKTAANDELEN VAN DE ACTIEVE AARDGASLEVERANCIERS OP BASIS VAN HET AANTAL BELEVERDE TOEGANGSPUNTEN ⁽¹⁾⁽⁹⁾

Marktaandelen actieve aardgasleveranciers in België ⁽⁷⁾ op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2010.	Marktaandelen actieve aardgasleveranciers in het Vlaams Gewest ⁽⁷⁾ op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2010.																														
<p>Totaal België : 2.896.516 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen België (31 dec 2010)</caption> <tr><th>Leverancier</th><th>Aandelen (%)</th></tr> <tr><td>ECS</td><td>66,0%</td></tr> <tr><td>SPE</td><td>17,8%</td></tr> <tr><td>Netbeheerders</td><td>2,9%</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>4,2%</td></tr> <tr><td>Nuon Belgium</td><td>6,6%</td></tr> <tr><td>Essent Belgium</td><td>2,0%</td></tr> <tr><td>andere (<2%)</td><td>0,4%</td></tr> </table> <p>Andere leveranciers: Distrigas; Dong Energy Sales; EDF Belgium; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Eneco België; GDF SUEZ; Octa+ Energie; RWE Energy Belgium; Wingas.</p>	Leverancier	Aandelen (%)	ECS	66,0%	SPE	17,8%	Netbeheerders	2,9%	Lampiris	4,2%	Nuon Belgium	6,6%	Essent Belgium	2,0%	andere (<2%)	0,4%	<p>Vlaams Gewest: 1.844.157 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen Vlaams Gewest (31 dec 2010)</caption> <tr><th>Leverancier</th><th>Aandelen (%)</th></tr> <tr><td>ECS</td><td>65,8%</td></tr> <tr><td>SPE</td><td>17,6%</td></tr> <tr><td>Netbeheerders</td><td>3,3%</td></tr> <tr><td>Nuon Belgium</td><td>8,3%</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>2,8%</td></tr> <tr><td>andere (<2%)</td><td>2,3%</td></tr> </table> <p>Andere leveranciers: Distrigas; Dong Energy Sales; EDF Belgium; Elektriciteitsbedrijf Merksplas; Eneco België; GDF SUEZ; Octa+ Energie; RWE Energy Belgium; Wingas.</p>	Leverancier	Aandelen (%)	ECS	65,8%	SPE	17,6%	Netbeheerders	3,3%	Nuon Belgium	8,3%	Lampiris	2,8%	andere (<2%)	2,3%
Leverancier	Aandelen (%)																														
ECS	66,0%																														
SPE	17,8%																														
Netbeheerders	2,9%																														
Lampiris	4,2%																														
Nuon Belgium	6,6%																														
Essent Belgium	2,0%																														
andere (<2%)	0,4%																														
Leverancier	Aandelen (%)																														
ECS	65,8%																														
SPE	17,6%																														
Netbeheerders	3,3%																														
Nuon Belgium	8,3%																														
Lampiris	2,8%																														
andere (<2%)	2,3%																														
Marktaandelen actieve aardgasleveranciers in het Waals Gewest ⁽⁷⁾ op basis van het aantal toegangspunten op 1 december 2010.	Marktaandelen actieve aardgasleveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ⁽⁷⁾ op basis van het aantal toegangspunten op 31 december 2010.																														
<p>Waals Gewest: 635.443 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen Waals Gewest (1 dec 2010)</caption> <tr><th>Leverancier</th><th>Aandelen (%)</th></tr> <tr><td>ECS</td><td>52,0%</td></tr> <tr><td>SPE</td><td>29,1%</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>6,8%</td></tr> <tr><td>Nuon Belgium</td><td>4,4%</td></tr> <tr><td>Essent Belgium</td><td>4,2%</td></tr> <tr><td>netbeheerders</td><td>3,3%</td></tr> <tr><td>andere (<2%)</td><td>0,0%</td></tr> </table> <p>Andere leveranciers: Distrigas; Eneco België; GDF SUEZ; Octa+ Energie; RWE Energy Belgium; Statoil; Wingas.</p>	Leverancier	Aandelen (%)	ECS	52,0%	SPE	29,1%	Lampiris	6,8%	Nuon Belgium	4,4%	Essent Belgium	4,2%	netbeheerders	3,3%	andere (<2%)	0,0%	<p>Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 416.916 toegangspunten</p> <table border="1"> <caption>Marktaandelen Brussels Hoofdstedelijk Gewest (31 dec 2010)</caption> <tr><th>Leverancier</th><th>Aandelen (%)</th></tr> <tr><td>ECS</td><td>88,0%</td></tr> <tr><td>Lampiris</td><td>6,7%</td></tr> <tr><td>Nuon Belgium</td><td>2,7%</td></tr> <tr><td>andere (<2%)</td><td>2,6%</td></tr> </table> <p>Andere leveranciers: Distrigas; EDF Belgium; Eneco België; Essent Belgium; Octa+ Energie; SPE; Netbeheerder.</p>	Leverancier	Aandelen (%)	ECS	88,0%	Lampiris	6,7%	Nuon Belgium	2,7%	andere (<2%)	2,6%				
Leverancier	Aandelen (%)																														
ECS	52,0%																														
SPE	29,1%																														
Lampiris	6,8%																														
Nuon Belgium	4,4%																														
Essent Belgium	4,2%																														
netbeheerders	3,3%																														
andere (<2%)	0,0%																														
Leverancier	Aandelen (%)																														
ECS	88,0%																														
Lampiris	6,7%																														
Nuon Belgium	2,7%																														
andere (<2%)	2,6%																														

Met opmaak: Nederlands (België)

Met opmaak: Nederlands (België)

Lijst van de houders van een federale en/of gewestelijke leveringsvergunning voor aardgas (toestand op 31 december 2010)⁽¹⁰⁾

	Federaal niveau	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Air Liquide Technische Gassen BV	✓			
Bioénergie Libramont			✓	
ConocoPhillips (UK) Ltd	✓			
DELTA Energy BV	✓			
Distrigaz SA	✓	✓	✓	✓
Dong Energy Sales BV		✓		
E.ON Belgium NV	✓	✓		
E.ON Energy Trading SE	✓			
E.ON Ruhrgas AG	✓	✓	✓	
EDF Belgium NV		✓	✓	✓
Electrabel Customer Solutions NV	✓	✓	✓	✓
Electrabel NV	✓	✓	✓	✓
Elegant BVBA		✓		
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA		✓		
Eneco België BV	✓	✓	✓	✓
Energy Logistics and Services GmbH	✓			
Essent Belgium NV	✓	✓	✓	✓
ExxonMobil Gas Marketing Europe Ltd	✓			
Gas Natural Europe SAS	✓	✓	✓	✓
Gaselys SAS	✓			
Gazprom Marketing & Trading Ltd	✓		✓	
GDF SUEZ SA	✓	✓	✓	✓
Lampiris NV	✓	✓	✓	✓
Merrill Lynch Commodities (Europe) Ltd	✓			
natGAS Aktiengesellschaft	✓			
Nuon Belgium NV	✓	✓	✓	✓
OCTA+ Energie N.V.		✓	✓	✓
Progress Energy Services BVBA	✓			
RWE Energy Belgium BVBA	✓	✓	✓	✓
RWE Energy Nederland NV		✓		
RWE Supply & Trading Netherlands BV	✓			
SPE NV	✓	✓	✓	✓
Statoil ASA	✓			
Total Gas & Power Ltd	✓			
Vattenfall Energy Trading Netherlands NV	✓			
Wingas GmbH & Co. KG	✓	✓	✓	

Lijst van de houders van een federale en/of gewestelijke leveringsvergunning voor elektriciteit (toestand op 31 december 2010)⁽¹⁰⁾

	Federaal niveau	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Anode BV	✓	✓	✓	
Belpower International SA		✓	✓	✓
DB Energie		✓		
Duferco Energia SRL	✓			
E.ON Belgium NV	✓	✓	✓	✓
E.ON Energy Trading AG		✓		
E.ON Energy Sales GmbH	✓	✓		✓
Ecopower CVBA		✓		
EDF Belgium NV		✓	✓	✓
Electrabel Customer Solutions (ECS) NV		✓	✓	✓
Electrabel NV	✓	✓	✓	✓
Elegant BVBA		✓		
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA		✓		
ELEXYS			✓	
ENDESA Energia SA	✓	✓	✓	✓
Eneco België BV		✓	✓	✓
Energie 2030 Agence NV			✓	
Essent Belgium NV		✓	✓	✓
Essent Energy Trading BV	✓			
Gaselys SAS	✓			
Lampiris NV		✓	✓	✓
Nidera Handelscompagnie BV		✓		
Nuon Belgium NV	✓	✓	✓	✓
OCTA+ Energie NV		✓	✓	✓
Pfalzwerke AG	✓			✓
RECYBOIS NV			✓	
Renogen NV			✓	
RWE Energy Belgium BVBA	✓	✓	✓	✓
RWE Supply & Trading GmbH	✓			
Seva NV			✓	
SPE NV, inclusief de merknaam Luminus	✓	✓	✓	✓
Thenergo		✓		
Trianel Energie BV		✓		✓
VERDESIS			✓	
Wase Wind CVBA		✓		

- (1) Onder 'actieve leveranciers in 2010' verstaan we die leveranciers die effectief energie hebben geleverd in 2010. Leveranciers die in 2010 leveringscontracten hebben afgesloten die ingaan vanaf 2010, zijn dus niet opgenomen.
- (2) De marktaandeelen zijn berekend op basis van de hoeveelheid energie (in TWh) geleverd door iedere leverancier en door de netbeheerders aan eindafnemers tussen 1 januari 2010 en 31 december 2010. Die gegevens kunnen lichtjes afwijken van de gegevens meegedeeld door de netbeheerders. De gegevens zijn in sommige gevallen nog te valideren omwille van de toepassing van verschillende allocatiemethoden door de verschillende netbeheerders.
- (3) In deze grafiek worden de gegevens met betrekking tot de distributienetten in de drie gewesten geaggregeerd met de leveringen op het vervoers- of transmissienet.
- (4) Deze cijfers houden geen rekening met de energie geïnjecteerd door lokale productie-eenheden.
- (5) In deze grafiek worden de gegevens met betrekking tot de levering aan klanten aangesloten op zowel distributienetten als vervoers- of transmissienetten geaggregeerd, inclusief de levering van aardgas aan elektrische centrales.
- (6) De leveranciers actief op het transmissienet zijn de leveranciers van de 'rechtstreekse' klanten aangesloten op het hoogspanningsnet van Elia (spanning hoger dan 70 kV).
- (7) In deze grafiek worden enkel gegevens opgenomen met betrekking tot de levering aan klanten aangesloten op distributienetten (alook, voor wat betreft elektriciteit, op de lokale transmissienetten).
- (8) De leveranciers actief op het vervoersnet zijn de leveranciers van de 'rechtstreekse' klanten aangesloten op het net beheerd door Fluxys.
- (9) De marktaandeelen zijn berekend op basis van het aantal toegangspunten (EAN-codes).
- (10) Voor een geactualiseerde lijst van de houders van een leveringsvergunning wordt de lezer vriendelijk verzocht om de internet sites van de verschillende regulatoren te willen raadplegen.

Deze rapportering is gebaseerd op gegevens ontvangen van de verschillende leveranciers en netbeheerders. De CREG, VREG, CWAPE en BRUGEL kunnen geenszins aansprakelijk worden gesteld voor de juistheid van de in deze rapportering gepubliceerde gegevens. De voorstelling van de gegevens doet geenszins afbreuk aan de bevoegdheidsverdeling tussen, noch aan de rechten en plichten van, de federale en de gewestelijke overheden.

¹ Totaal aantal leveringspunten elektriciteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest eind 2010 : 615.351
Totaal aantal leveringspunten gas : 416.916